

An early chapter in the reception history of the *Timaeus*: Pseudo-Ocellus Περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως, *De universi natura*

Jan Opsomer

1. Indestructibility of the universe (§1-17)
2. Genesis and the transformation of the elements (§18-37)
§20-35: insert (?) on elemental transformation
3. Everlastingness of the human race (§38-43)
4. Human procreation, sexual purity and continence (§44-57)

T 1 Syr. *in Met.* 175.7-11: οὐτε τὸν περὶ τῶν αἰσθητῶν λόγον πάντῃ παρελίμπανον, ὡς δηλοῖ τὰ Ὁκκέλου μὲν Περὶ τῆς τῷ παντὸς φύσιος, ἐξ ὧν τὰ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς μονονουχὶ μεταβεβλήσθαι δοκεῖ, τοῦ Τιμαίου δὲ τὰ πλείστα, καθ' ὃν ἡ περιπατητικὴ φιλοσοφία τὰ πολλὰ φυσιολογεῖ.

[...] nor did they [i.e. the Pythagoreans] entirely neglect to provide an account of the sensible realm, as is demonstrated by the work of Ocellus *On the nature of the universe*, from which the treatise *On generation and corruption* is more or less entirely taken, and the bulk of the *Timaeus*, in accord with which the Peripatetic doctrine propounds most of its physical doctrine. (trans. J. Dillon - D. O'Meara)

Alternative translation of the words underlined: 'and the bulk of Timaeus' work' (Dillon-O'Meara, p. 209, n. 447)

T 2 Procl. *in Tim.* III, 2.37.33-38.6: ἄλλοι δὲ τινες, ὡς οἱ περὶ Ὁκκελον, τὸν τοῦ Τιμαίου πρόδοον, δύο δυνάμεις ἐκάστῳ τῶν στοιχείων διένεμον, πυρὶ μὲν θερμὸν καὶ ξηρόν, ἀέρι δὲ θερμὸν καὶ ὑγρόν, ὕδατι δὲ ὑγρόν καὶ ψυχρόν, γῇ δὲ ψυχρόν καὶ ξηρόν, καὶ ταῦτα ἀναγέγραπται παρὰ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῷ Περὶ φύσεως. τί δὴ οὖν καὶ οὗτοι πλημμελοῦσιν οἱ ταῦτα λέγοντες;

But other people, such as Ocellus, who was a predecessor of Timaeus, apportion two qualities or powers to each of the elements, assigning the hard and dry to fire, hot and wet to air; wet and cold to water; and cold and dry to earth. And all these things were written by this man in his book *On nature*. But how can those who say these things strike a false note? (trans. D. Baltzly)

T 3 Censorinus, *De die nat.* 4.3: *sed prior illa sententia qua semper humanum genus fuisse creditur auctores habet Pythagoran Samium et Ocellum Lucanum et Archytan Tarentinum omnesque adeo Pythagoricos.*

T 4 Philo *De aetern. mund.* 12: ἔνιοι δ' οὐκ Ἀριστοτέλην τῆς δόξης εὐρετὴν λέγουσιν ἀλλὰ τῶν Πυθαγορείων τινάς. ἐγὼ δὲ καὶ Ὁκέλλου συγγράμματι, Λευκανοῦ γένος, ἐπιγραφομένῳ Περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως ἐνέτυχον, ἐν ᾧ ἀγέννητόν τε καὶ ἀφθαρτόν οὐκ ἀπεφαίνετο μόνον ἀλλὰ καὶ δι' ἀποδείξεων κατεσκεύαζε τὸν κόσμον εἶναι.

T 5 Sext. Emp. *AM* 10.316: ἐκ πέντε δὲ Ὁκκελος ὁ Λευκανὸς καὶ Ἀριστοτέλης. συμπαρέλαβον γὰρ τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις τὸ πέμπτον καὶ κυκλοφορητικὸν σῶμα, ἐξ οὗ λέγουσιν εἶναι τὰ οὐράνια.

T 6 Harder, *Ocellus Lucanus*, Berlin 1926, 97-98: "Die eigenartige Gedankenführung, die Art der Aristotelesbenützung, dazu charakteristische Übereinstimmungen mit späteren Kommentatoren erweisen zweifelsfrei, daß der Ocellus-Autor nicht Aristoteles selbst heranzog, sondern einen jüngeren Peripatetiker und zwar einen Kommentar zum zweiten Buch von de gen. et corr."

T 7 H. Diels, *Doxographi graeci*, Berlin 1879 [1929], 187: "Ocelli qui exstat liber de universi natura perspicue laudatur [sc. a Censorino], ubi c. 3 Peripatetica doctrina sub prisci illius Pythagorei vendidatur persona [...]. qui scriptor cum Aristotelis de generatione et interitu librum valide compilaverit [...] vix ante Andronici aetatem vixisse videtur, qui in vulgus illud Aristoteleorum scriptorum genus extulit."

188: "Ocelli liber quando compositus sit ne Varronis quidem aetate certo efficitur. nam si Andronico quod supra dixi inferior fuit falsarius a sene Varrone novorum librorum ut in grammaticis aucupe legi poterat. quamquam versi simile Aristotelis non ipsum de generatione librum illum adhibuisse, sed excerptum et explanatum a iuniore quodam Peripatetico, quos constat Stoicis coloribus parum pepercisse."

T 8 *De univ. nat.* 44: ἐπειδὴ γὰρ ἀμήχανον ἦν θνητὸν φύντα θείου βίου κοινωνῆσαι, †τῆς τοῦ γένους ἀθανασίας φθειρομένης† καθ' ἕκαστον ἀνεπλήρωσεν ὁ θεός, ἀκατάληκτον ποιήσας καὶ συνεχῇ ταύτην τὴν γένεσιν.

Ar. *DA* 2.4, 415a29-b1: ἵνα τοῦ αἰεὶ καὶ τοῦ θείου μετέχωσιν ἢ δύνανται

Ar. *GC* 2.10, 336b31-32: συνεπλήρωσε (ἀνεπλήρωσε Philop.) τὸ ὅλον ὁ θεός, ἐνδελεχῇ ποιήσας τὴν γένεσιν.

T 9 Plat. *Tim.* 37D3-5: ἡ μὲν οὖν τοῦ ζώου φύσις ἐτύγχανεν οὖσα αἰώνιος, καὶ τοῦτο μὲν δὴ τῷ γεννητῷ παντελῶς προσάπτειν οὐκ ἦν δυνατόν· εἰκὼ δ' ἐπενόει κινήτον τινα αἰῶνος ποιῆσαι κτλ.

T 10 *De univ. nat.* 1: Τάδε συνέγραψεν Ὁκελλος ὁ Λευκανὸς περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως, τὰ μὲν τεκμηρίοις σαφέσι παρ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἐκμαθὼν, τὰ δὲ καὶ δόξῃ μετὰ λόγου τὸ εἰκὸς ἀπὸ τῆς νοήσεως στοχαζόμενος

T 11 Antiochus Syr. fr. 3 M./FHG I (Dionys. *Ars rhet.* 1.12.3): Ἀντίοχος Ξενοφάνεος τάδε συνέγραψε περὶ Ἰταλίας, ἐκ τῶν ἀρχαίων λόγων τὰ πιστότατα καὶ σαφέστατα.

T 12 *Tim.* 28a1-4: τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτόν, αἰεὶ κατὰ ταῦτά ὄν, τὸ δ' αὖ δόξῃ μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δοξαστόν, γιγνόμενον καὶ ἀπολλύμενον, ὧν τῶν δὲ οὐδέποτε ὄν.

T 13 *De univ. nat.* 7: αἰεὶ κατὰ ταῦτό καὶ ὡσαύτως διατελεῖ. 15: κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως κύκλον ἀμείβοντα. Cf. *Tim.* 29A1; 41D7; 82B3.

T 14 *De univ. nat.* 8: ταχυτῆτες πρὸς ἄλληλα καὶ βραδυτῆτες. Cf. *Tim.* 39B3

T 15 *De univ. nat.* 9: τὸ δὲ γε ὅλον καὶ τὸ πᾶν ὀνομάζω τὸν σύμπαντα κόσμον· δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ τῆς προσηγορίας ἔτυχε ταύτης, ἐκ τῶν ἀπάντων διακοσμηθεῖς. σύστημα γὰρ ἐστὶ τῆς τῶν ὅλων φύσεως αὐτοτελὲς καὶ τέλειον. ἐκτὸς γὰρ τοῦ παντὸς οὐδέν·

De univ. nat. 13: εἰ δὲ καὶ δοξάζοι τις αὐτὸ φθίρεσθαι, ἤτοι ὑπὸ τίνος τῶν ἔξω τοῦ παντὸς φθαρῆσεται δυναστευόμενον ἢ ὑπὸ τίνος τῶν ἐντός. οὔτε δ' ὑπὸ τίνος τῶν ἔξωθεν· ἐκτὸς γὰρ τοῦ παντὸς οὐδέν·

Tim. 32C5-D6: Τῶν δὲ δὴ τεττάρων ἐν ὅλον ἕκαστον εἴληφεν ἡ τοῦ κόσμου σύστασις. ἐκ γὰρ πυρὸς παντὸς ὕδατος τε καὶ ἀέρος καὶ γῆς συνέστησεν αὐτὸν ὁ συνιστάς, μέρος οὐδένουθεν οὐδὲ δύναντιν ἔξωθεν ὑπολιπὼν, τάδε διανοηθεῖς, πρῶτον μὲν ἵνα ὅλον ὅτι μάλιστα ζῶν τέλεον ἐκ τελῶν τῶν μερῶν εἴη, πρὸς δὲ τούτοις ἔν, ἅτε οὐχ ὑπολειμμένων ἐξ ὧν ἄλλο τοιοῦτον γένοιτ' ἄν, ἔτι δὲ ἴν' ἀγῆρων καὶ ἄνοσον ἦ, κατανοῶν ὡς συστάτῳ σώματι θερμὰ καὶ ψυχρὰ καὶ πάνθ' ὅσα δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχει περιστάμενα ἔξωθεν καὶ προσπίπτοντα ἀκαίρως λύει καὶ νόσους γῆρας τε ἐπάγοντα φθίνειν ποιεῖ.

33D1-3: ἡγήσατο γὰρ αὐτὸ ὁ συνθεὶς αὐταρκες ὃν ἄμεινον ἔσεσθαι μᾶλλον ἢ προσδεῆς ἄλλων.

- T 16 Arist. *DC* 1.10, 280a19-23: "Ὡστ' εἰ τὸ ὅλον σῶμα συνεχές ὃν ὅτε μὲν οὕτως ὅτε δ' ἐκείνως διατίθεται καὶ διακεκόσμηται, ἢ δὲ τοῦ ὅλου σύστασις ἐστὶ κόσμος καὶ οὐρανός, οὐκ ἂν ὁ κόσμος γίγνοιτο καὶ φθείροιτο, ἀλλ' αἱ διαθέσεις αὐτοῦ.
- T 17 *De univ. nat.* 12: τὰ μὲν γὰρ πρῶτα [κινούμενα], κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως κύκλον ἀμείβοντα, διέξοδον οὐκ ἐπιδεχόμενα τῆς οὐσίας. τὰ δὲ δεύτερα, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆ καὶ ἀήρ· ὅρον γὰρ ἀμείβουσιν ἐφεξῆς καὶ συνεχῶς, οὐ μὴν τὸν γε κατὰ τόπον ἀλλὰ τὸν κατὰ μεταβολήν· πῦρ μὲν γὰρ εἰς ἓν συνερχόμενον ἀέρα ἀπογεννᾷ ἀήρ δὲ ὕδωρ ὕδωρ δὲ γῆν, ἀπὸ δὲ γῆς πάλιν ἡ αὕτη περίοδος τῆς μεταβολῆς μέχρι πυρὸς ὅθεν ἤρξατο μεταβάλλειν.
- T 18 *De univ. nat.* 16: ἀντιπερίστασις μεταβολῆς εἰς ἄλληλα καθάπερ ἐπὶ πυρὸς □ καὶ ἀέρος □ καὶ ὕδατος καὶ γῆς
- T 19 Ar. *GC* II.10, 336b33-337a6: οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα συνείροιο τὸ εἶναι διὰ τὸ ἐγγύτατα εἶναι τῆς οὐσίας τὸ γίνεσθαι αἰεὶ καὶ τὴν γένεσιν. Τούτου δ' αἴτιον, ὥσπερ εἴρηται πολλάκις, ἡ κύκλω φορά· μόνῃ γὰρ συνεχῆς. Διὸ καὶ τὰλλα ὅσα μεταβάλλει εἰς ἄλληλα κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς δυνάμεις, οἷον τὰ ἀπλὰ σώματα, μιμείται τὴν κύκλω φοράν· ὅταν γὰρ ἐξ ὕδατος ἀήρ γένηται καὶ ἐξ ἀέρος πῦρ καὶ πάλιν ἐκ πυρὸς ὕδωρ, κύκλω φαμέν περιεληλυθέναι τὴν γένεσιν διὰ τὸ πάλιν ἀνακάμπτειν. "Ὡστε καὶ ἡ εὐθεία φορά μιμουμένη τὴν κύκλω συνεχῆς ἐστίν. Ἄμα δὲ δῆλον ἐκ τούτων ὅτινες ἀποροῦσιν, διὰ τί ἐκάστου τῶν σωμάτων εἰς τὴν οἰκείαν φερομένου χώραν ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ οὐ διεστᾶσι τὰ σώματα. Αἴτιον γὰρ τούτου ἐστὶν ἡ εἰς ἄλληλα μετάβασις
- T 20 *De univ. nat.* 11: τὸ τε γὰρ πῦρ, ἐτέρῳ θερμαντικόν ὃν, αὐτὸ ἐξ ἑαυτοῦ θερμόν ἐστι, καὶ τὸ μέλι, γλυκαντικόν γινόμενον, αὐτὸ ἐξ ἑαυτοῦ γλυκὺ ἐστι, καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων, τῶν ἀφανῶν σημαντικαὶ οὖσαι, αὐταὶ ξ' ἑαυτῶν ἐμφανεῖς τε καὶ γνωρίμοι εἰσιν· οὕτως οὖν καὶ τὸ τοῖς ἄλλοις αἴτιον γινόμενον τῆς αὐτοτελείας αὐτὸ ἐξ ἑαυτοῦ αὐτοτελές ἐστι, καὶ τὸ τοῖς ἄλλοις αἴτιον γινόμενον τῆς σωτηρίας καὶ διαμονῆς αὐτὸ ἐξ ἑαυτοῦ σφζόμενον καὶ διαμένον ἐστίν, καὶ τὸ τοῖς ἄλλοις αἴτιον γινόμενον τῆς συναρμογῆς αὐτὸ ἐξ ἑαυτοῦ συνηρμοσμένον ἐστίν. ὁ δὲ γε κόσμος αἰτιός ἐστι τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ σφῆζεσθαι καὶ τοῦ αὐτοτελεῖν εἶναι· αὐτὸς ἄρα ἐξ ἑαυτοῦ αἰδιός ἐστι καὶ αὐτοτελής καὶ διαμένων τὸν πάντα αἰῶνα, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο [τοῖς ἄλλοις] παραίτιος γινόμενος τῆς διαμονῆς τῶν ὄλων.
- Critolaus in Philo *De aet.* 70 (fr. 12 Wehrli): Ἐπαγωνιζόμενος δ' ὁ Κριτόλαος ἐχρήτο καὶ τοιούτῳ λόγῳ· τὸ αἴτιον αὐτῷ τοῦ ὑγιαίνειν ἄνοσόν ἐστιν· ἀλλὰ καὶ τὸ αἴτιον αὐτῷ τοῦ ἀγρυπνεῖν ἀγρυπνόν ἐστιν· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ αἴτιον αὐτῷ τοῦ ὑπάρχειν αἰδιόν ἐστιν· αἴτιος δ' ὁ κόσμος αὐτῷ τοῦ ὑπάρχειν, εἴ γε καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· αἰδιός ἄρα ὁ κόσμος ἐστίν.
- T 21 Arist. *De harm.* 52.17-21 Thesleff (Stob. I.20.6): δῆλον δὴ, ὥς αὐτὰ καθ' αὐτὰν ἡ ἀρχὴ ἀγέννητός τέ ἐστι καὶ αἰδιός καὶ αἰτία γενέσιός τε καὶ κινάσιος, καὶ κινούσα πάντα αὐτὰ ἐξ αὐτᾶς φύσει ἐστὶ καὶ αὐτοτελέα παρεχομένη τὰλλα αὐτὰ ἐξ αὐτᾶς αὐτοτελής ἐστιν. εἰκόνες δὲ καὶ ὁμοιώσεις τὰς ἀρχὰς ταύτας καὶ ἐν τοῖς φύσει γινομένοις καὶ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην.
- T 22 *De univ. nat.* 4-6: Πᾶν τε τὸ γενέσεως ἀρχὴν εἰληφός, καὶ διαλύσεως ὀφείλον κοινωνῆσαι, δύο ἐπιδέχεται μεταβολάς· μίαν μὲν τὴν ἀπὸ τοῦ μείονος ἐπὶ τὸ μείζον καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ χείρονος ἐπὶ τὸ βέλτιον· καλεῖται δὲ τὸ μὲν ἀφ' οὗπερ ἂν ἄρξηται μεταβάλλειν γένεσις τὸ δὲ εἰς ὃ ἀφικνεῖται ἀκμὴ· δευτέραν δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ μείζονος ἐπὶ τὸ μείον καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ βελτίονος ἐπὶ τὸ χείρον· τὸ δὲ συμπέρασμα τῆς μεταβολῆς ταύτης ὀνομάζεται φθορὰ καὶ διάλυσις. ἐὰν οὖν καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ πᾶν γενητόν ἐστι καὶ φθαρτόν, γενόμενον ἀπὸ τοῦ μείονος ἐπὶ τὸ μείζον μετέβαλε καὶ ἀπὸ τοῦ χείρονος ἐπὶ τὸ βέλτιον, ὥστε καὶ ἀπὸ τοῦ μείζονος ἐπὶ τὸ μείον μεταβαλεῖ καὶ ἀπὸ τοῦ βελτίονος ἐπὶ τὸ χείρον. γενόμενος ἄρα ὁ κόσμος αὕξησιν ἔλαβε καὶ ἀκμὴν καὶ πάλιν λήψεται φθίσιν καὶ τελευτήν·

Hippodamus, *De rep.* 97.18-22 Thesleff (Stob. IV.34.71): Πάντα μὲν ὦν τὰ θανατὰ δι' ἀνάγκαν φύσις ἐν μεταβολαῖς καλινδεῖται, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν χερρήνων ἐπὶ τὰ βελτίονα μετατροπὴν λαμβάνοντα, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν βελτιόνων ἐπὶ τὰ χερρήνα. γενόμενα γὰρ ἀέξεται τὰ πράγματα καὶ ἀεξηθέντα ἀκμάζει καὶ ἀκμάσαντα γηράσκει καὶ τέλος ὕστατα φθείρεται.

De univ. nat. 20-35

T 23 *De univ. nat.* 20: τρία δεῖ ταῦτα ὑπεῖναι· πρῶτον μὲν τὸ πρὸς ἀφήν ὑφιζόμενον σῶμα πᾶσι τοῖς εἰς γένεσιν ἐρχομένοις· τοῦτο δ' ἂν εἴη πανδεχὲς καὶ ἐκμαγεῖον αὐτῆς τῆς γενέσεως, οὕτως ἔχον πρὸς τὰ ἐξ αὐτοῦ γινόμενα ὡς ὕδωρ πρὸς χυλὸν καὶ σιγὴ πρὸς ψόφον καὶ σκότος πρὸς φῶς καὶ ὕλη πρὸς τεχνητόν.

cf. *De univ. nat.* 30, p. 18.14-15: τὸ δὲ ὑποκείμενον σῶμα καὶ τὸ δεχόμενον τὰς μεταβολὰς τὸ πανδεχὲς καὶ τὸ δυνάμει πρῶτον πρὸς ἀφήν

T 24 *GC* II.1, 329a8-17: Ἄλλ' οἱ μὲν ποιοῦντες μίαν ὕλην παρὰ τὰ εἰρημένα, ταύτην δὲ σωματικὴν καὶ χωριστὴν, ἀμαρτάνουσιν· ἀδύνατον γὰρ ἄνευ ἐναντιώσεως εἶναι τὸ σῶμα τοῦτο αἰσθητῆς· ἢ γὰρ κοῦφον ἢ βαρὺ ἢ ψυχρὸν ἢ θερμὸν ἀνάγκη εἶναι τὸ ἄπειρον τοῦτο, ὃ λέγουσιν εἶναι τὴν ἀρχήν. Ὡς δ' ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται, οὐδένα ἔχει διορισμόν· οὐ γὰρ εἴρηκε σαφῶς τὸ πανδεχὲς, εἰ χωρίζεται τῶν στοιχείων. Οὐδὲ χρῆται οὐδέν, φήσας εἶναι ὑποκείμενόν τι τοῖς καλουμένοις στοιχείοις πρότερον, οἷον χρυσὸν τοῖς ἔργοις τοῖς χρυσοῖς. Καίτοι καὶ τοῦτο οὐ καλῶς λέγεται τοῦτον τὸν τρόπον λεγόμενον, ἀλλ' ὦν μὲν ἀλλοίωσις, ἐστὶν οὕτως, ὦν δὲ γένεσις καὶ φθορά, ἀδύνατον ἐκεῖνο προσαγορεύεσθαι ἐξ οὗ γέγονεν. Καίτοι γέ φησι μακρῷ ἀληθέστατον εἶναι χρυσὸν λέγειν ἕκαστον εἶναι. Ἀλλὰ τῶν στοιχείων ὄντων στερεῶν μέχρι ἐπιπέδων ποιεῖται τὴν ἀνάλυσιν· ἀδύνατον δὲ τὴν τιθῆναι καὶ τὴν ὕλην τὴν πρώτην τὰ ἐπίπεδα εἶναι. Ἡμεῖς δὲ φαμέν μὲν εἶναι τινα ὕλην τῶν σωμάτων τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ ταύτην οὐ χωριστὴν ἀλλ' αἰετ' ἐναντιώσεως, ἐξ ἧς γίνεται τὰ καλούμενα στοιχεῖα.

T 25 *De univ. nat.* 22: δεῦτερον δὲ τὰς ἐναντιότητας [...] καὶ ἵνα αἱ δυνάμεις ἀντιπαθεῖς οὔσαι μήτε κρατῶσιν εἰς τέλος αὐταὶ αὐτῶν μήτε κρατῶνται αὐταὶ ὑπ' αὐτῶν.

T 26 *Alex. Aphr. De mixt.* 226.30: πρὸς δὲ τούτοις εἰ τὰ κιρνάμενα ἀλλήλοις σώματα ἀντιπάσχειν ὑπ' ἀλλήλων ἀνάγκη (διὰ τοῦτο γὰρ οὐδέτερον αὐτῶν φθείρεται, ὅτι ἑκάτερον αὐτῶν πάσχον ὑφ' ἑκατέρου ἐν τῷ πάσχειν ἀντιποιεῖ)

T 27 *De univ. nat.* 23: τρίτον δὲ αἱ οὐσίαι ὦν αἱ δυνάμεις εἰσὶν αὐταί, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ καὶ γῆ· διαφέρουσι δὲ αὐταὶ τῶν δυνάμεων· αἱ μὲν γὰρ οὐσίαι ἐν τόπῳ φθίρονται ἐξ ἀλλήλων, αἱ δὲ δυνάμεις οὔτε φθίρονται οὔτε γίνονται, λόγοι γὰρ ἀσώματοι τυγχάνουσι τούτων.

T 28 *De univ. nat.* 24, p. 1623-25 = *GC* II.1, 329a33-b2 : Ὡστε πρῶτον μὲν τὸ δυνάμει σῶμα αἰσθητὸν ἀρχή, δεῦτερον δ' αἱ ἐναντιώσεις, λέγω δ' οἷον θερμότης καὶ ψυχρότης, τρίτον δ' ἡδη πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα μὲν γὰρ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα [καὶ οὐχ ὡς Ἐμπεδοκλῆς καὶ ἕτεροι λέγουσιν (οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν ἀλλοίωσις)], αἱ δ' ἐναντιώσεις οὐ μεταβάλλουσιν.

T 29 *De univ. nat.* 24, p. 16.20-22 ≈ *GC* II.2, 329b24-26

T 30 *De univ. nat.* 24, p. 16.23-17.2 H. is a paraphrase of, partly identical to, *GC* II.2, 329a32-b3. This excerpt, together with the sentence preceding it, is also extant in Doric (Stob.).

T 31 *De univ. nat.* 25, p. 17.6-9 = *GC* II.2, 329b18-20. Oc. lists 16 qualities and states explicitly that the number is 16. Aristotle lists only 14. Aristotle's pair γλισχρόν κραῦρον has gone missing, Oc. has instead ἀραιὸν καὶ πυκνόν and ὀξύ καὶ ἀμβλύ. The last pair replaces γλισχρόν κραῦρον, but ἀραιὸν καὶ πυκνόν is simply added.

T 32 *De univ. nat.* 26-27, p. 17.16-23 = *GC* II.3, 330b25-331a1

T 33 § *De univ. nat.* 29, p. 18.2-3 = *GC* II.3, 330b3-5

T 34 *De univ. nat.* 29 The EWAFs and their qualities: same as in *GC* II.3, 330b3-5.

Γ	Υ	Α	Π
ψ	ψ	θ	θ
ξ	ύ	ύ	ξ

T 35 §29, p. 18.5-6: ἴδια δὲ ἐκάστου πυρὸς μὲν τὸ θερμὸν γῆς δὲ τὸ ξηρὸν ἀέρος δὲ τὸ ὑγρὸν ὕδατος δὲ τὸ ψυχρὸν. Cf. *GC* II.4, 331a3-6: Οὐ μὴν ἀλλ' ἀπλῶς γε τέτταρα ὄντα ἐνὸς ἑκάστων ἐστὶ, γῆ μὲν ξηροῦ μάλλον ἢ ψυχροῦ, ὕδωρ δὲ ψυχροῦ μάλλον ἢ ὑγροῦ, ἀήρ δ' ὑγροῦ μάλλον ἢ θερμοῦ, πῦρ δὲ θερμοῦ μάλλον ἢ ξηροῦ

The argument of §30-35

A. normal elemental change

First list (§30)

T 36 §30, § 32: Transformation of one element into another when the two have one quality in common, when one property vanquishes its opposite (κατὰ μὲν οὖν τὰ κοινὰ διαμένουσιν αἱ οὐσίαι αὐτῶν· κατὰ δὲ τὰ ἴδια μεταβάλλουσιν, ὅταν τὸ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου κατακρατήσῃ): Oc. first lists 6 cases:

1. $A \rightarrow \Pi$
2. $Z \rightarrow A$
3. $\Gamma \rightarrow Y$
4. $Y \rightarrow \Gamma$
5. $A \rightarrow Y$
6. $\Pi \rightarrow A$

Followed by remark on the receptacle. Cf. T 23.

Second list (§31)

1. $\Gamma \rightarrow \Pi$
2. $\Pi \rightarrow A$
3. $A \rightarrow Y$
4. $Y \rightarrow \Gamma$

i.e. $\Gamma \rightarrow \Pi \rightarrow A \rightarrow Y \rightarrow \Gamma$ ('downwards', implicitly)

T 37 §31, p. 18.17: <αἱ δὲ κατ' ἐναλλαγὴν>: added by A. F. Rudolph (1801, 223-4) in his edition.

T 38 §31, p. 18.17-19: καὶ τρίτον ὅταν τὸ ἐν ἐκάστῳ ἐναντίον φθαρῇ καὶ καταλειφθῇ τὸ συγγενὲς καὶ τὸ σύμφυλον

B. [the 'difficult cases' of *GC*]

T 39 ἡ δὲ κατ' ἐναλλαγὴν, ὅταν ὅλον ὅλου κρατήσῃ καὶ δύο δυνάμεις τὰς ἐναντίας φθείρωσι μηδενὸς ὄντος αὐτοῖς κοινοῦ

$\Pi \rightarrow Y$ (under the influence of Y)

$\Gamma \rightarrow A$ (under the influence of A)

C. [new case]

T 40 §34: ὅταν δὲ τοῦ μὲν ἀέρος φθαρῇ τὸ ὑγρὸν τοῦ δὲ πυρὸς τὸ θερμὸν, γενηθήσεται ἐξ ἀμφοτέρων αὐτῶν πῦρ· καταλείπεται γὰρ τοῦ μὲν ἀέρος τὸ θερμὸν τοῦ δὲ πυρὸς τὸ ξηρὸν· τὸ δὲ γε πῦρ ἐστὶ θερμὸν καὶ ξηρὸν.

$\Pi \& A \rightarrow \Pi$

$\Gamma \& Y \rightarrow \Gamma$

D. No genesis

T 41 § 35: ὅταν δὲ τοῦ μὲν ἀέρος φθαρῇ τὸ θερμόν καὶ τοῦ πυρὸς τὸ θερμόν, γένεσις οὐκ ἔσται· τὰ γὰρ ἐναντία καταλείπεται ἐπ' ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν ἀέρος τὸ ὑγρὸν τοῦ δὲ πυρὸς τὸ ξηρόν· τὸ δὲ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ ἐναντίον.

Summary (think of the elements as in a band: ΓΠΑΥΓΠΑΥΓ...):

Ocellus

A: consecutive, standard transformation between consecutive elements

B: total transformations between non-consecutive elements

C: Two consecutive elements coalesce into one of them

[D: No genesis between consecutive elements if the common quality perishes]

E: --

Arist. GC

A: the standard case

B: the difficult case (transformation passing via the intermediate element?), 331b4-9

C: --

[D: No genesis between consecutive elements if the common quality perishes, 331b26-34]

E: not in Ocellus: from two non-consecutive elements, through loss of one property of each, one of the elements in the middle is born; which one depends on which of the original properties are lost. 331b14-26